Контрольна робота. Орфографічна норма

45 хв · 12 балів · 4 рівні

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

Початковий рівень (3 б.)

1. У слові «розумний» пишемо о в корені, хоча вимовляємо звук, близький до [у]. Який принцип правопису тут діє? (0,5 б.)

А) фонетичний
Б) смисловий (семантико-диференційний)
В) історичний (традиційний)
Г) морфологічний

2. Яке твердження про вимову ненаголошених голосних відповідає нормі? (0,5 б.)

А) Усі ненаголошені голосні вимовляємо чітко й виразно.
Б) Ненаголошений [е] вимовляємо з наближенням до [и].
В) Ненаголошений [а] вимовляємо з наближенням до [е].
Г) Ненаголошений [у] вимовляємо з наближенням до [о].

3. У якому рядку апостроф уживається правильно в усіх словах? (0,5 б.)

А) цв’ях, зв’язок, п’ятниця
Б) підв’язати, св’ято, черв’як
В) черв’як, зв’язок, п’ятниця
Г) сурм’яний, торф’яний, б’юджет

4. У якому рядку всі слова записано правильно? (0,5 б.)

А) шістнадцять, шістдесят, шістсот
Б) хвасливий, пестливий, кістлявий
В) студенський, гігантський, агентство
Г) щастливий, корисний, тижневий

5. У якому рядку всі слова записано правильно? (0,5 б.)

А) ззаду, ввечері, бованіти
Б) глинняний, щоденний, ввечері
В) безмінний, законний, оббігти
Г) законний, осінній, лляний

6. У якому рядку всі слова з не записано правильно? (0,5 б.)

А) не абиякий, негода, немає
Б) негода, нехтувати, неспокій
В) не добачати, недописаний, не дочитав
Г) нетроє, не наш, неспокій

Середній рівень (3 б.)

7. Установіть відповідність між правилом і прикладом. (1 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Префікси роз-, без-, воз-, через- завжди пишемо з буквою з 2. Префікси пере-, пред-, перед- пишемо з буквою е 3. Префікс з- перед к, п, т, ф, х змінюється на с- 4. Префікс при- означає просторову близькість	А. схвильований Б. пришкільний В. передбачити Г. безкраїй Д. зсунути

8. Оберіть усі слова, які пишуться разом. (1 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) блок-система
Б) лісостеп
В) чорно-білий
Г) семиразовий
Д) хліб-сіль
Е) снігопад

9. Розташуйте кроки перенесення слова з рядка в рядок у правильному порядку. (1 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Відкинути місця, де лишилася б одна літера або розірвано апостроф, знак м’якшення чи буквосполуку дж, дз, що позначає один звук.
Б) Поділити слово на склади.
В) Із місць, що залишилися, обрати одне й записати слово з переносом.
Г) Позначити між складами всі можливі місця переносу.

Достатній рівень (3 б.)

10. Установіть відповідність між прикладом і типом чергування. (1,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. бігти, біжу 2. пекти, печу 3. вухо, у вусі 4. колоти, колю	А. х, с, ш Б. к, ц, ч В. г, з, ж Г. о, і Д. твердий приголосний і м’який

11. Яке твердження про вживання великої букви відповідає нормі? (1,5 б.)

А) Прізвища, вжиті в узагальненому значенні, пишемо з великої букви, наприклад новітні Наполеони.
Б) Одиниці вимірювання, утворені від прізвищ учених, пишемо з великої букви, наприклад Ампер, Ватт.
В) Загальні назви пишемо з малої букви, а власні з великої, але одиниці вимірювання від прізвищ учених пишемо з малої, наприклад ампер, ват.
Г) Загальні назви завжди пишемо з малої букви, навіть у міжнародних актах.

Високий рівень (3 б.)

12. Установіть відповідність між реченням із помилкою і нормою, яку порушено. (3 б.)

Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Мама купила моркв'яний сік. 2. Над полями простяглися безкраї лісо-степи. 3. Влітку ми відпочивали на березі дніпра. 4. Настала осіня пора.	А. Групи приголосних спрощуються у вимові й на письмі Б. Апостроф не пишемо після кореневого приголосного перед буквою губного звука В. Складні іменники зі сполучним голосним пишемо разом Г. Назви річок пишемо з великої букви Д. На межі кореня й суфікса н подвоюємо

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

Початковий рівень (3 б.)

1. Слова «кишеня», «леміш», «левада» пишемо за традицією, яку не можна пояснити ні вимовою, ні будовою слова. Який це принцип правопису? (0,5 б.)

А) смисловий (семантико-диференційний)
Б) морфологічний
В) історичний (традиційний)
Г) фонетичний

2. Яке твердження про вимову ненаголошених голосних відповідає нормі? (0,5 б.)

А) Ненаголошений [о] перед складом із наголошеним [у] вимовляємо з наближенням до [у].
Б) Ненаголошений [а] вимовляємо з наближенням до [о].
В) Ненаголошений [і] вимовляємо з наближенням до [и].
Г) Ненаголошений [у] вимовляємо з наближенням до [а].

3. У якому рядку апостроф уживається правильно в усіх словах? (0,5 б.)

А) роз’ятрити, духм’яний, Св’ятослав
Б) черв’як, цв’ях, зв’язок
В) підв’язати, моркв’яний, черв’як
Г) роз’ятрити, духм’яний, дит’ясла

4. У якому рядку всі слова записано правильно? (0,5 б.)

А) шістнадцять, студенський, гігантський
Б) хворостняк, зап’ястний, кістлявий
В) контрасний, баласний, агентство
Г) корисний, тижденвий, щасливий

5. Яке слово записано правильно? (0,5 б.)

А) журавлинний
Б) бованіти
В) ссавці
Г) глинянний

6. У якому реченні слово з не записано правильно? (0,5 б.)

А) Незавершена робота лежала на столі.
Б) У нього не має олівця.
В) Це не закінчена праця.
Г) Питання ще нез’ясовані.

Середній рівень (3 б.)

7. Установіть відповідність між правилом і прикладом. (1 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Префікс воз- пишемо з буквою з 2. Префікс пред- пишемо з буквою е 3. Префікс з- змінюється на с- перед к, п, т, ф, х 4. Префікс при- означає результат дії	А. возвеличити Б. стиснути В. зчистити Г. представити Д. пригнати

8. Оберіть усі слова, які пишуться через дефіс. (1 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) горицвіт
Б) купівля-продаж
В) північно-східний
Г) темно-зелений
Д) сімдесятиріччя
Е) водоочисний

9. Розташуйте кроки перенесення слова «знання» з рядка в рядок у правильному порядку. (1 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Обрати один зі способів і записати слово з переносом.
Б) Виділити в слові подвоєння, що позначає подовження м’якого приголосного.
В) Поділити слово на склади.
Г) Пригадати, що такі подвоєні букви можна переносити двома способами.

Достатній рівень (3 б.)

10. Установіть відповідність між прикладом і типом чергування. (1,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. нога, нозі 2. рука, руці 3. колихати, колишу 4. манити, маню	А. твердий приголосний і м’який Б. е, і В. х, с, ш Г. к, ц, ч Д. г, з, ж

11. Яке твердження про вживання великої букви відповідає нормі? (1,5 б.)

А) Імена тварин у казках пишемо з малої букви, наприклад песик незівай.
Б) У прізвиськах велику букву пишемо лише в першому слові, наприклад Ярослав мудрий.
В) Назви релігійних понять і богослужбових книг пишемо з малої букви, наприклад біблія.
Г) Назви річок і населених пунктів пишемо з великої букви, наприклад Дніпро, Львів.

Високий рівень (3 б.)

12. Установіть відповідність між реченням із помилкою і нормою, яку порушено. (3 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Хлопчик знайшов під каменем червяка. 2. Бабуся росказала нам цікаву історію. 3. Учні підготували виступ до Дня конституції України. 4. Гості приїхали з північно східного регіону.	А. Префікс роз- завжди пишемо з буквою з Б. Назви державних свят пишемо з великої букви В. Знак м'якшення не пишемо в словах боязкий, різкий Г. Складні прикметники з рівноправних частин пишемо через дефіс Д. Після р перед я, ю, є, ї пишемо апостроф

Джерела:

- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 126, 127
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 138, 139
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 108, 109
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 194
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 141
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 246
- Українська мова (Глазова) 10 клас, с. 248, 249
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 104
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 106, 107
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 109, 110
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 121
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 137, 138
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 205, 206
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 78
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 54
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 74
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 57, 58
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 61
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 125
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 132
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 75
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 82, 83
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 87
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 92
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 93
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 114, 115
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 121, 122
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 130